

Magisterská práce Daniely Kučerové **Činnost Českého svazu žen v integraci Romů na Českolipsku v letech 1970-1983** je věnována problematice integrace romské menšiny do české společnosti v období normalizace na Českolipsku. Samotný text vychází z analýzy primárních pramenů z archivu v České Lípě z fondu s názvem OV ČSSŽ Česká Lípa – Péče o cikánské obyvatelstvo, přičemž pozornost je věnována především činnosti Českého svazu žen (organizace založené Národní frontou Čechů a Slováků). Magisterská práce je jasně strukturována do deseti částí, je psána kultivovaným jazykem a překlepy jsou ojedinělým jevem.

V úvodu je vhodně pojednán institucionální rámec ženských spolků v bývalém socialistickém Československu a časový rámec diplomové práce (normalizace v letech 1968-1989). Autorka se také vyjadřuje v tom smyslu, že romská problematika je v současné České republice problémem, který dosud nebyl uspokojivě vyřešen; dále se opírá o různé empirické zdroje z postkomunistického období, přičemž stěžejním pojmem je sociální vyloučení.

V první kapitole věnované struktuře práce, výzkumným otázkám a metodologii autorka formuluje výzkumné otázky, tj. (1) jak se ČSZ angažoval v pomoci romským obyvatelům České Lípy, (2) jaké byly konkrétní kroky pomoci, běžné praxe integrace Romů mimo ČSZ a (3) jak probíhala spolupráce s dalšími organizacemi.

V další kapitole je prezentován přehled dosavadního bádání a jsou zohledněny studie různých autorů, např. Niny Pavelčíkové, Tomáše Zapletala, Ctibora Nečase, Petra Víška.

Ve třetí kapitole se autorka zamýšlí i nad dějinným aspektem normalizace a jejím legitimizačním pilířem ve formě organizovaného státního aparátu propojeného s vědeckým řízením společnosti; dále je věnována pozornost také rozboru příčin pádu režimu, (chápaného jako nesouhlas se státním násilím) a významu Českého svazu žen v souvislosti s těmito procesy.

Čtvrtá kapitola je věnována historii českých spolků (včetně spolupráce s mezinárodními subjekty); pátá kapitola pojednává postupný vývoj a právní aspekty Českého svazu žen stejně tak jako jeho vznik a fungování v menších obcích včetně České Lípy.

Šestá kapitola je věnována historickým aspektům romské problematiky v České republice a na mezinárodní úrovni včetně nutnosti rozlišovat mezi pojmy Cikáni a Romové; sedmá kapitola vychází z různých zdrojů a je věnována řadě problémů týkajících se sociálního vyloučení Romů.

Osmá kapitola pojednává právní rámec integračního procesu Romů do československé společnosti během období normalizace a jeho význam pro podchycení romské komunity v České Lípě (např. činnost Komise vlády ČSR pro otázky cikánského obyvatelstva).

Devátá kapitola je věnována snahám Českého svazu žen pečovat o romské obyvatelstvo v České Lípě v rámci tzv. Akčního programu Českého svazu žen, o jehož realizaci usilovaly i po sovětské invazi do Československa v roce 1968; na základě uvádění konkrétních časových etap je vysvětlováno začleňování Romek do vzdělávacího systému a na trh práce, využívání volného času pořádáním různých kursů či osvětových přednášek, organizací soutěží v uměleckém přednesu, patronátem nad cikánskými rodinami, apod.

V závěru jsou shrnuty klíčové poznatky studie jako zlepšení docházky romských dětí do mateřské školy, zájem o romskou problematiku ze strany funkcionářů Socialistického svazu mládeže, význam zrušení Svazu Cikánů-Romů v období normalizace a následující vznik nových organizací po pádu komunistického režimu, apod.

Všechny kapitoly považuji za kvalitní zejména z toho důvodu, že autorka byla schopna pojednat danou problematiku v mezinárodních, i lokálních souvislostech. Navrhuji známku velmi dobře vzhledem k tomu, že autorka nevěnovala dostatečnou pozornost konceptuálním aspektům soužití Čechů a Romů; s tímto částečným deficitem je možné se seznámit prostřednictvím první ze tří otázek, navrhovaných k obhajobě.

Náměty k otázkám u obhajoby:

1. Sociální vyloučení je jenom jeden z klíčových pojmů vysvětlujících *modus vivendi* Čechů a Romů. Jakým způsobem by pochopení dané problematiky mohlo být vysvětleno prostřednictvím teorie uzavírání, dichotomie přemostujícího a svazujícího kapitálu či rozlišováním mezi přímou a nepřímou diskriminací?
2. Vyjádřete se podrobněji k významu klíčového dokumentu Charty 77 O postavení Cikánů-Romů v Československu z prosince 1978 (<http://www.romea.cz/cz/zpravy/historicke-okenko-dokument-charty-77-o-postaveni-cikanu-romu-v-ceskoslovensku-z-prosince-1978>)
3. Srovnejte problematiku soužití Romů a Čechů s nerovnostmi a *modus vivendi* různých etnických skupin v další zemi (USA, Jihoafrická Republika, apod.)

Bachelor Thesis of Mariia Kuzmina **Political and Economic Migrants: Migration Policy of the Czech Republic and the Federal Republic of Germany in 2013–2016** has been structured in seven sections.

One can appreciate that at the beginning of the study the author has introduced the list of tables and graphs, glossary of key terms (migrant, immigration, emigration, refugee, asylum, asylum seekers, economic migrant, migration policy, political reasons, economic reasons, political migration, diasporas and Dublin Convention) as well as enumerated acronyms that have been used in the text.

In the introduction (the first section) the author has mentioned relevant aspects of migration processes in the 20th and 21st century (influence of European integration, globalization, Rotationsprinzip, etc.) and shortly indicated the intention of the thesis.

The second section focuses on methodology and deals with various migration circumstances; it states that the study is divided into three parts correlating to the Czech Republic, Germany, suggests data analysis and also specifies details of the division. The third section announces limitations of the research and mentions following items: migration crises in Europe as relatively recent phenomenon, limited knowledge of languages necessary to deal with the issue and finally broadness of the topic. The fourth section called sources and

analysis presents archival materials of the Ministries of Interior, data from International organizations and finally representation of the contemporary situation in the migration sphere of the two European states.

The basis of the fifth and the sixth section (political and economic context) has become the comparative perspective between the political and economic context of migration patterns; it took into consideration various institutional and legal aspects of migration policy such as departments for refugees and integration of foreigners administered by the ministries of internal/interior affairs, asylum acts, acts of residence for foreign nationals, laws on residence of foreigners, etc. It has also tackled topics such as migration policies, rules of applying migrants and refugees and living conditions for migrants and refugees.

The core of the seventh section has become overview of international laws such as European International Laws concerning Germany and the Czech Republic, Universal Declaration of Human Rights, etc. Special attention has been paid to Czech and German reports from 2013, 2014, 2015 and 2016. The most positive aspect of the conclusion has become the register/summary of advantages as well as disadvantages of the political migration; (1) the alternative to depopulation and age structure, enrichment of the local culture, etc. (2) cultural conflict, burden on the social infrastructure of the country, complications at the labour market, etc.

The strength of the bachelor thesis has been the methodological approach and namely the balance between (1) reflections upon migration processes as well as respective social policies and (2) presentation of empirical information regarding the issue. It should also be appreciated that the comparative perspective regarding diverse aspects of the migration processes in the Czech Republic and in the Federal Republic of Germany in the given period has been very consistent.

Suggestions of questions for the defence:

- 1) Compare migration policies of the Czech Republic to migration policies of another Visegrad country.
- 2) Develop critical approach to the social policies regarding migration crises of the Czech Republic and the Federal Republic of Germany
- 3) Assess strengths and weaknesses of integration of immigrants from the recent migration crises in the Czech Republic and in the Federal Republic of Germany.

I propose the grade either excellent or very good; the final decision should result from the decision making of the jury.

9.6 .2018 Lucie Cviklová (supervisor of the thesis)